

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun - 7538 (15.01.2025 t. 32783 s. R.G.)

Kanun No. 7538

Kabul Tarihi: 9/1/2025

MADDE 1- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 87 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bilgi toplama, işleme ve paylaşma yetkisi

EK MADDE 19- Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verileri işlenebilir.

Sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Sağlık Bakanlığı, birinci fıkra kapsamında elde edilen verileri alarak işleyebilir. Bu veriler, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununda öngörülen şartlar dışında aktarılamaz.

Bakanlık, ikinci fıkra gereğince toplanan ve işlenen kişisel verilere, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurar.

Üçüncü fıkraya göre kurulan sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartlar Kişisel Verileri Koruma Kurulunun belirlediği ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık, ilgili mevzuat uyarınca elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır; bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurar.

Sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler, istihdam ettiği personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 3- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan “tedaviye yönelik hizmet alımları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 2/3/1927 tarihli ve 984 sayılı Ecza Ticarethaneleriyle Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı Dükkanlara Mahsus Kanun ile 14/5/1928 tarihli ve 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yurt dışından gerçekleştirilecek beşeri tıbbi ürün alımları ve bunlara ilişkin hizmet alımları” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının; birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, fıkra da yer alan “Türkiye Halk Sağlığı Kurumunca” ibareleri “Bakanlıkça” şeklinde, mevcut üçüncü cümlesinde yer alan “Aile hekimliği uygulamasına geçilen yerlerde” ibaresi “Aile hekimliği uygulaması kapsamında” şeklinde, mevcut dördüncü cümlesinde yer alan “Sağlık, Maliye ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarınca” ibaresi “Sağlık Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca” şeklinde, mevcut beşinci cümlesinde yer alan “Aile hekimliği uygulamasına geçilen yerlerde, diğer” ibaresi “Diğer” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki

cümleler eklenmiştir.

“Yabancılar sunulan hizmetler, sertifikası olan aile hekimlerince mesai dışında sunulan akupunktur ve fitoterapi uygulamaları ile özel amaçlı raporlardan Bakanlıkça belirlenenler hariç olmak üzere aile hekimliği hizmetleri ücretsizdir.”

“Acil haller hariç, haftada kırk saatten az olmamak kaydı ile Bakanlıkça belirlenen kıstaslar çerçevesinde ilgili aile hekiminin talebi ve o yerin sağlık idaresince onaylanan çalışma saatleri içinde yerine getirilir.”

“Bu fıkranın birinci cümlesi kapsamında Bakanlıkça tarifeleri belirlenen hizmetlerden tahsil edilecek gelirler il sağlık müdürlüklerinin döner sermaye işletmelerinde bu amaçla açılacak olan hesaba yatırılır. Bu hesapta toplanan gelirlerin, sağlık hizmet sunumu için harcanma kriterleri, aile sağlığı merkezi giderlerinde kullanılması da dahil aile hekimine ve aile sağlığı çalışanına dağıtılabilecek miktarları, dağıtım ve harcamaya ilişkin diğer usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlıkça belirlenir. Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanına yapılacak ödemenin hesabında 3 üncü maddenin beşinci fıkrası hükümleri dikkate alınmaz.”

MADDE 5- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 35 inci maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “bu Kanun ve diğer mevzuatla verilen görevleri” ibaresi “görevlerini” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci cümlesinde yer alan “kamu idareleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankaların, sigorta ve reasürans şirketlerinin, ticaret odalarının, sanayi odalarının, borsaların veya bunların teşkil ettikleri birliklerin personeli için kurulmuş bulunan sandıklar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ilk kayıt tarihinden” ibaresi “eğitim öğretim yılı başlangıç tarihinden” şeklinde, “olurlar” ibaresi “sayılır” şeklinde değiştirilmiş; ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı veya Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu kararı ile burslandırılan uluslararası öğrenciler, bursluluk statüleri devam ettiği sürece genel sağlık sigortalısı sayılır. Genel sağlık sigortası primleri, 82 nci maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırının %4’üdür. Bu kişiler hakkında 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi uygulanmaz.”

MADDE 7- 5510 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenmek üzere, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı tarafından desteklenen, Sağlık Bakanlığınca izin ve onay verilen kamu hastaneleri ve devlet üniversitelerinde yapılan klinik araştırmalarda, araştırma ürünlerinin sağlanması hariç olmak üzere, bu madde kapsamında Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri.”

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) 60 ıncı maddenin yedinci fıkrasına göre genel sağlık sigortalısı sayılanların, (c) bendinde sayılan şartlarla birlikte, bir eğitim öğretim yılına ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin tamamını tescil tarihinden itibaren bir ay içinde ödemeleri,”

MADDE 9- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “2” ibaresi “20” şeklinde değiştirilmiş, altıncı cümlesinde yer alan “önceki basamaklardan sevkli olarak başvurulup başvurulmadığı

gibi hususları göz önünde bulundurarak on katına kadar artırmaya” ibaresinden sonra gelmek üzere “, birinci basamak sağlık hizmeti sunucularından sevk edilenler için yarısına kadar azaltmaya” ibaresi eklenmiş ve fıkranın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra da belirtilen 1 Türk lirası, 20 Türk lirası ve 3 Türk lirası, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı kadar her yıl artırılır.”

MADDE 10- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin birinci cümlesinde yer alan “beş” ibaresi “dört” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan “(c) ve (d) bentlerinde” ibaresi “(c), (d) ve (g) bentleri ile 60 ıncı maddenin sekizinci ve onuncu fıkralarında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 5510 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan 28 inci maddenin beşinci fıkrasına göre aylık talebinde bulunanların Kanunun yürürlük tarihinden önceki hizmet sürelerine ilişkin aylıklarının hesabında, birinci fıkranın (a) bendine göre esas alınacak aylık bağlama oranı 506 sayılı Kanunun mülga 61 inci maddesinin dördüncü fıkrası dikkate alınarak belirlenir.”

MADDE 13- 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra ya aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak, bu Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilenlerden öğrenci olanların sigortalı sayılmaları, yetim aylıklarının bağlanmamasını veya bağlanan yetim aylıklarının kesilmesini gerektirmez.”

“Bu madde kapsamında aylık alan ya da hükmün yürürlüğe girdiği tarihten sonra aylığa hak kazanacak erkek çocuklar için 5434 sayılı Kanunun mülga 74 üncü maddesinin altıncı fıkrası hükümleri uygulanmaz. Bu fıkranın ikinci ve üçüncü cümlesi hükümleri bu Kanunun geçici 18 inci maddesi kapsamındaki yetimler hakkında da ilgisine göre uygulanır.”

MADDE 14- 5510 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendi ve (e) bendinin (1) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1) 31/12/2008 (dahil) tarihinden önce sigortalı sayılanlar için 3700 gün olarak,”

“1) 31/12/2008 (dahil) tarihinden önce sigortalı sayılanlar için 4100 gün olarak,”

MADDE 15- 5510 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “ve ikinci” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“Engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlanarak yaşlılık aylığı bağlananların aylıklarının ödenmesine devam edilir. Bunlar hakkında 28 inci maddenin beşinci fıkrası ile 94 üncü madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 16- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 107- Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında faaliyette bulunanların tarımsal faaliyetlerinin başlaması ve sonlanmasına ilişkin olarak ilgili meslek kuruluşlarınca 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen bu maddenin yürürlük tarihinden önceki sürelerle ait bildirim yükümlülüklerinin bu maddenin yürürlük tarihinden önce kanuni süresi dışında yerine getirilmiş olması veya bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde yerine getirilmesi durumunda idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlülükler için bu maddenin yürürlük tarihinden önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 17- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 108- 81 inci maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinin birinci cümlesinde yer alan “dört” ibaresi; aynı bentte yer alan şartlarla birlikte işverenlerin imalat sektöründe faaliyet göstermesi halinde “beş” olarak uygulanır.

Bu madde hükümleri 31/12/2026 tarihine kadar uygulanmaya devam edilir. Cumhurbaşkanı, bu maddenin uygulanma süresini 31/12/2027 tarihine kadar uzatmaya yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 18- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (ş) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“d) Eğitim kurumu: Bu Kanun ile bu Kanuna dayanılarak düzenlenen alt mevzuat hükümleri uyarınca eğitim vermek üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş kurum ve kuruluşları,”

“ş) Diğer sağlık personeli: İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevlendirilmek üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, diğer sağlık personeli belgesine sahip ebe, hemşire, sağlık memuru, acil tıp teknikeri, acil tıp teknisyeni, çevre sağlığı teknikeri veya çevre sağlığı teknisyeni diplomasına sahip olan kişileri,”

“t) Çalışan sağlığı merkezi (ÇASMER): Sağlık Bakanlığına bağlı, işyerlerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri sunmak üzere bu Kanun kapsamında Bakanlıkça yetkilendirilen, gerekli donanım ve personele sahip birimi,

u) Ekipman muayene kuruluşu: İşin yapılmasında kullanılan her türlü makine, alet, ekipman, tesis, teçhizat, cihaz ve koruyucu sistemlerin iş sağlığı ve güvenliği yönünden; mevzuat, ilgili standart ve kontrol kriterlerine uygun kullanımının sağlanması ve sürdürülmesi adına bakım veya muayene, test ve kontrol yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşları,”

MADDE 19- 6331 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ikinci cümlesinde yer alan “birimlerinden” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ÇASMER’lerden” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 20- 6331 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “veya iş güvenliği uzmanınca,” ibaresi “, iş güvenliği uzmanı ve/veya ortak sağlık ve güvenlik birimi yönetimi tarafından” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü cümlesinde yer alan “süreyle” ibaresinden sonra gelmek üzere “; ortak sağlık ve güvenlik biriminin yetki belgesi altı ay, tekrarında ise bir yıl süreyle” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 21- 6331 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de” ibaresi “ÇASMER’lerden, aile hekimlerinden veya diğer kamu sağlık hizmeti sunucularından da” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 22- 6331 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin madde başlığında yer alan “ihtar” ibaresinden sonra gelmek üzere “, askı” ibaresi eklenmiş ve birinci fıkrasında yer alan “İş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunan, ölçüm ve analizleri yapan kişi, kurum, kuruluşlar ve eğitim kurumları ile ilgili olarak” ibaresi “Bu Kanun kapsamında yetkilendirilen veya belgelendirilen kişi ve kuruluşlara yönelik” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 23- Bu Kanunun;

- a) 10 uncu ve 17 nci maddeleri yayımını izleyen ayın başında,
- b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 24- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

14/1/2025

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin yukarıdaki Kanunun 18 inci maddesiyle değiştirilmeden önceki şekli aşağıdadır:

d) Eğitim kurumu: İş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin eğitimlerini vermek üzere Bakanlıkça yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşlarını, üniversiteleri ve Türk Ticaret Kanununa göre faaliyet gösteren şirketler tarafından kurulan müesseseleri,

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ş) bendinin yukarıdaki Kanunun 18 inci maddesiyle değiştirilmeden önceki şekli aşağıdadır:

ş) İşyeri hemşiresi: 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanununa göre hemşirelik mesleğini icra etmeye yetkili, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş işyeri hemşireliği belgesine sahip hemşire/sağlık memurunu,

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin yukarıdaki Kanunun 19 uncu maddesiyle değiştirilmeden önceki şekli aşağıdadır:

D a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir. Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 50’den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının yukarıdaki Kanunun 20 inci maddesiyle değiştirilmeden önceki şekli aşağıdadır:

D (2) İşverene iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı, görev aldığı işyerinde göreviyle ilgili mevzuat ve teknik gelişmeleri göz önünde bulundurarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri belirler ve işverene yazılı olarak bildirir. Eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesinden, tedbir ve tavsiyelerin yerine getirilmesinden işveren sorumludur. Bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı ve benzeri acil ve hayati tehlike arz etmesi, meslek hastalığına sebep olabilecek ortamların bulunmasına rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması hâlinde, bu durum işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca, Bakanlığın yetkili birimine, varsa yetkili sendika temsilcisine, yoksa çalışan temsilcisine bildirilir. Bildirim yapmadığı tespit edilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının belgesi üç ay, tekrarında ise altı ay süreyle askıya alınır. Bu bildirimden dolayı işvereni tarafından işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş sözleşmesine son verilemez ve bu kişiler hiçbir şekilde hak kaybına uğratılamaz. Aksi takdirde işveren hakkında bir yıllık sözleşme ücreti tutarından az olmamak üzere tazminata hükmedilir. İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş kanunları ve diğer kanunlara göre sahip olduğu hakları saklıdır. Açılan davada, kötü niyetle gerçek dışı bildirimde bulunduğu mahkeme kararıyla tespit edilen kişinin belgesi altı ay süreyle askıya alınır.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının yukarıdaki Kanunun 21 inci maddesiyle değiştirilmeden önceki şekli aşağıdadır:

D (3) Bu Kanun kapsamında alınması gereken sağlık raporları işyeri hekiminden alınır. 50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir. Raporlara itirazlar Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen hakem hastanelere yapılır, verilen kararlar kesindir.